Aldersregistrering og bestandsvurdering av elg i Sør-Aurdal etter jakta 2021

FAUN RAPPORT R016 | 2022 | Viltforvaltning | Espen Åsan & Morten Meland

Oppdragsgiver: Sør-Aurdal kommune

Foto: Espen Åsan/Faun Naturforvaltning

Kolofon

Tittel
Aldersregistrering og bestands-vurdering av elg i Sør-Aurdal etter jakta 2021

Rapportnummer
R016-2021

Forfattere
Espen Åsan & Morten Meland

Årstall
2022

ISBN
978-82-8389-124-9

Tilgjengelighet
Fritt

Oppdragsgiver
Sør-Aurdal kommune

Prosjektansvarlig oppdragsgiver
Espen Nerødegård

Prosjektleder i Faun
Espen Åsan

Kvalitetssikret av
Ole Roer

Emneord
Aldersanalyse, bestandsvurdering, elg, bestandskondisjon, jaktuttak

Antall sider
19 + vedlegg

Sammendrag

I denne kortrapporten sammenstiller vi jegeropplysninger fra «sett elg» kombinert med alders- og vektdata fra felt elg i Sør-Aurdal. Bestandsstørrelsen for elg er estimert ved hjelp av årsklasseanalyser i kombinasjon med sett elg-data. På bakgrunn av dette er det foreslått fremtidig jaktuttak. I siste delkapittel er det gjort en enkel vurdering av elgbestanden på valdnivå.

Det ble felt 232 elg i Sør-Aurdal i 2021 hvorav 13 % kalv, 32 % ungdyr, 31 % eldre okse og 24 % eldre ku. Vi har mottatt komplett alders- og vektdata for 221 elg.

Det ble beregnet en elgtetthet etter jakta 2021 på om lag 558 elg, tilsvarende en tetthet på i overkant av 0,6 elg per km² tellende elgareal.

Gjennomsnittlig alder for eldre ku og okse i jaktuttaket var på hhv. 6 og 4,8 år i 2021.

Det ble observert 1,6 ku per okse i 2021. Okseandelen har vært relativt stabil over tid.

Kalve- og tvillingraten var på hhv. 0,57 og 1,07 i 2021. Slaktevektene for kalv og ungdyr var på hhv. 56 og 121 kg.

Vi har skissert et forslag til jaktuttak på 260 elg for jaktåret 2022, med mål om en videre svak reduksjon i elgtetthet. Det er anbefalt følgende uttak for de enkelte områdene: «Sør-Vest» (100), Bagn/Reinli (70), Bagn Øst (45) og Buvass-/Øyvassfaret (45).

Åsan, Espen og Meland, M. 2022. Aldersregistrering og bestandsvurdering av elg i Sør-Aurdal etter jakta 2021. Faun rapport R016-2021. Faun Naturforvaltning. 19s.

Forord

Faun ønsker å rette en takk til Sør-Aurdal kommune v/ Espen Nerødegård for bestilling av bestandsvurderingsrapport etter jakta 2021.

Rapporten utgjør et viktig utgangspunkt for hvordan forvaltningen bør stake ut kursen videre. Årets rapport er utarbeidet i et kortfattet format. Vi holder fram med å vurdere utviklingen av elgbestanden i de ulike valdene. Som tidligere er betydningen av tetthetsavhengige faktorer som grunnlag for en elgstamme av høy kvalitet hovedfokus og danner grunnlaget for vurderingene som er gjort i rapporten. Det legges også til grunn en konkret målsetting om å redusere bestanden.

Vi er svært takknemlige for oppdraget og håper rapporten gir nyttig fagkunnskap for videre forvaltning av elg i Sør-Aurdal!

Finsland, 21.04.2022

Espen Åsan

Espen Åsan

Innhold

Forord 3
Innledning 5
Materiale og metode 5
Resultat 6
Konklusjon 10

Innledning

Elgen er økonomisk sett kanskje den viktigste av hjorteviltartene våre, både i form av verdier gjennom salg av jakt og kjøtt, men også som en mulig kostnad gjennom trafikkpåkjørsler og skadegjørere på skog og innmark. Gjennom sin tilstedeværelse påvirker den også en rekke andre arter i naturen. Kunnskap om struktur, produksjonsevne og vilttetthet er derfor viktig i kommunal elgforvaltning.

I denne kortrapporten sammenstiller vi jegeropplysninger fra «sett elg» kombinert med alder- og vektdata fra felt elg. Det er gjort vurderinger av elgbestanden i Sør-Aurdal samlet, samt i de ulike valdene i kommunen. Avslutningsvis er det gitt forslag og anbefalinger til jaktuttaket i 2022 for kommunen samlet og per vald. Gitte anbefaling bygger i første rekke på et ønske om et bærekraftig beitetrykk, samt en robust elgbestand i god bestandskondisjon, og i mindre grad av hensyn til smitterisiko i forhold til skrantesjuke.

Materiale og metode

Data fra sett og felt elg er benyttet, og er hentet fra Hjorteviltregisteret (www.hjorteviltregisteret.no). For enkelte fellingstall er Statistisk sentralbyrå (www.ssb.no) benyttet.

Jegerobservasjoner i jakta er en kostnadseffektiv måte for å overvåke endringer og avdekke trender i hjorteviltbestandene. Evaluering av metodikken har vist at sett dyr indeksene er i stand til å avspeile mellomårsvariasjonen i de ulike bestandsegenskapene, men med varierende presisjon avhengig av art, indeks og område (Solberg m.fl. 2014). Høy grad av presisjon på indeksene fra sett elg-data krever imidlertid tilfredsstillende datamengde. Det er anbefalt minimum 500 observasjoner av elg og 1000 jegerdager for at indeksene skal være upåvirket av tilfeldigheter og gjenspeile «virkeligheten». Med 3542 rapporterte jegerdagsverk og 1335 observasjoner av elg i 2021 anses det statistiske bakgrunnsmaterialet som tilstrekkelig på kommunenivå. Vurderingene blir imidlertid mer usikre på valdnivå, og må derfor tolkes noe mer forsiktig.

Aldersregistrering

Alderen til felte elg blir bestemt ved hjelp av tannsnitt (Figur 1). Kalken i de innsamlede tennene blir fjernet ved å sette tennene i 5 % saltsyre (HCl). Det blir så tatt snitt (tykkelse mindre enn 40 tusendels millimeter) på langs av tanna fra nederst på tannrota og ca. 1/3 opp på tannhalsen. Etter skylling i rennende vann, samt en fargeprosess, avleses alderen ved hjelp av lupe. Man kan da lese av «årringer» i kalklaget.

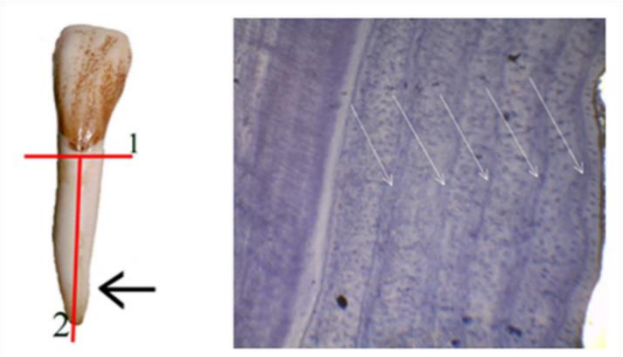

Figur 1. *Det er området fra rotspissen og ca. 1/3 opp på tannhalsen som benyttes ved aldersregistreringen (venstre bilde). På ferdige fargede snitt kan man lese av «årringer» i kalklaget (høyre bilde). Individet på bildet ble skutt som 6,5-åring (5 årssoner + 1).*

Kohortsanalyse

Kohortsanalysen gir oss muligheten til å tilbakeberegne størrelsen på elgbestanden bakover i tid. Prinsippet er hele tiden det samme; dersom man ser bort fra migrasjon og naturlig dødelighet vil alle elger før eller senere i det aktuelle valdet/kommunen bli skutt. Dersom vi i et område aldersbestemmer alle skutte dyr, vet vi i hvilken periode de har levd og hvor gamle de til enhver tid har vært. Dermed kan vi «rekonstruere» bestanden tilbake i tid, og beregne et minimumsestimat for den faktiske bestanden. Analysene er gjennomført av Lars Erik Gangsei. Nærmere beskrivelse av metode er beskrevet i faglitteraturen (Gangsei 2013).

For enkelte estimat blir det angitt et konfidensintervall. Dette angir variasjon, men med 95 % sikkerhet kan vi anta at den aktuelle verdien finnes innenfor konfidensintervallet.

Felte elg

Fra 1985 til 2021 er det skutt 7860 elg i Sør-Aurdal, etter tall fra Hjorteviltregisteret og kommunen. Faun har gjennomført aldersregistreringer siden 2003 og har alders- og vektopplysninger for i alt 4139 elg felt i perioden 2003-2021.

Resultat

Hovedtall for 2021

- Det ble felt 232 elg i Sør-Aurdal i 2021.
- Av dyr med nøyaktig alder utgjorde kalv 13 %, ungdyr 32 %, eldre okse 31 % og eldre ku 24 % av uttaket (Figur 3).

Aldersfordeling

- I 2021 mottok vi komplett alders- og vektdata for 221 elg (Figur 2).
- Okser på 1,5 år utgjorde 23 % jaktuttaket av dyr med kjent alder.
- Av voksne dyr ble det felt en overvekt av 2,5-åringer for både hann- (14 %) og hodyr (17 %).
- Den eldste elgen felt i 2021 var ei enslig ku på 17,5 år som veide 140 kg.
- Den eldste oksen ble aldersbestemt til 15,5 år og hadde en slaktevekt på 120 kg.

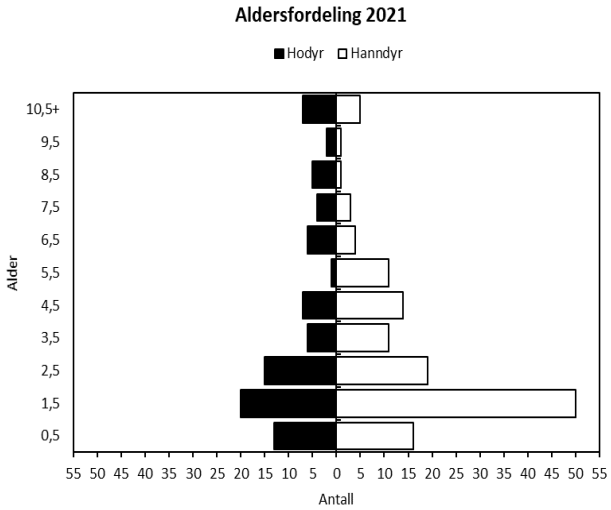

Figur 2. *Alderspyramide over aldersbestemte elg fra mottatte tannkonvolutter i Sør-Aurdal i 2021, fordelt på kjønn (x-akse) og aldersklasse (y-akse).*

Alderspyramiden

Alderspyramiden illustrerer alderssammensetningen i jaktuttaket. Den reelle aldersfordelingen i elgbestanden vil avhenge av avskytningsfokus og jaktseleksjon. Jakttrykket er vanligvis høyest på kategoriene kalv og ungdyr. Hanndyrene er ofte i overvekt i jaktuttaket og «rekker» sjelden å bli gamle. Hodyrene blir i større grad «spart» under jakta og tillates å bli eldre enn hanndyrene.

Utvikling i fellingstall og elgtetthet

- Tettheten av elg var på sitt høyeste på midten av 90-tallet og fellingsrekorden på 345 elg ble satt i 1999 (Figur 3).
- Jakttrykket, uttrykt som indeksen felt per dag*10 har økt noe etter 2018.
- I 2021 ble det sett 0,38 elg per dag og felt 0,07 elg per dag.

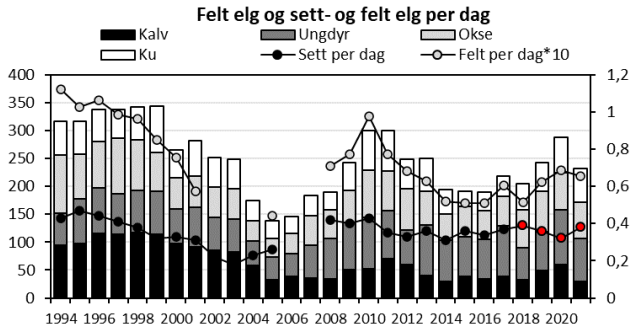

Figur 3. *Antall felte elg, sett elg per jegerdag, samt felt elg per jegerdag*10 i Sør-Aurdal i perioden 1994-2021.*

- Elgtettheten i Sør-Aurdal er beregnet til 558 elg etter jakt 2021 (Figur 4). Dette tilsvarer en tetthet på i overkant av 0,6 elg per km² tellende elgareal eller 0,9 elg per km² produktivt skogareal.
- Vårt estimat tyder på at tettheten av elg er redusert med 12 % sammenlignet med bestanden etter jakt i 2020.
- Elgtettheten har vært synkende siden 2016.

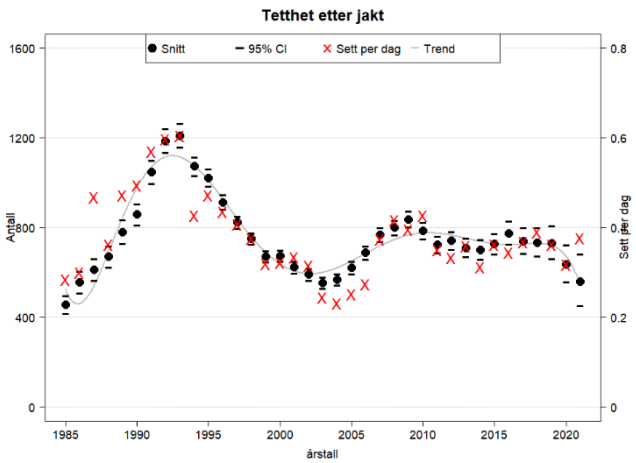

Figur 4. *Beregnet elgtetthet (antall elg) etter jakt i Sør-Aurdal i perioden 1985-2021 med svarte prikker (verdier på venstre loddrette akse). Sett per dag med røde kryss (verdier på høyre loddrette akse). 95 % -konfidensintervall for antall elg er vist med grå streker. Trendlinje er vist med lysegrå linje.*

Utvikling med alder

Vektutvikling og gevirstørrelse hos okser

- En «gjennomsnittlig» elgokse i Sør-Aurdal øker i både vekt (Figur 5) og gevirstørrelse (Figur 6) frem til rundt 8-9 års alder.
- En elgokse på 5,5 år hadde i snitt 7,3 tagger i geviret i 2021 (n=10).
- I 2021 var slaktevektene på okser 8,5 år og eldre betydelig lavere enn snittet for samme årsklasser for hele perioden med data.

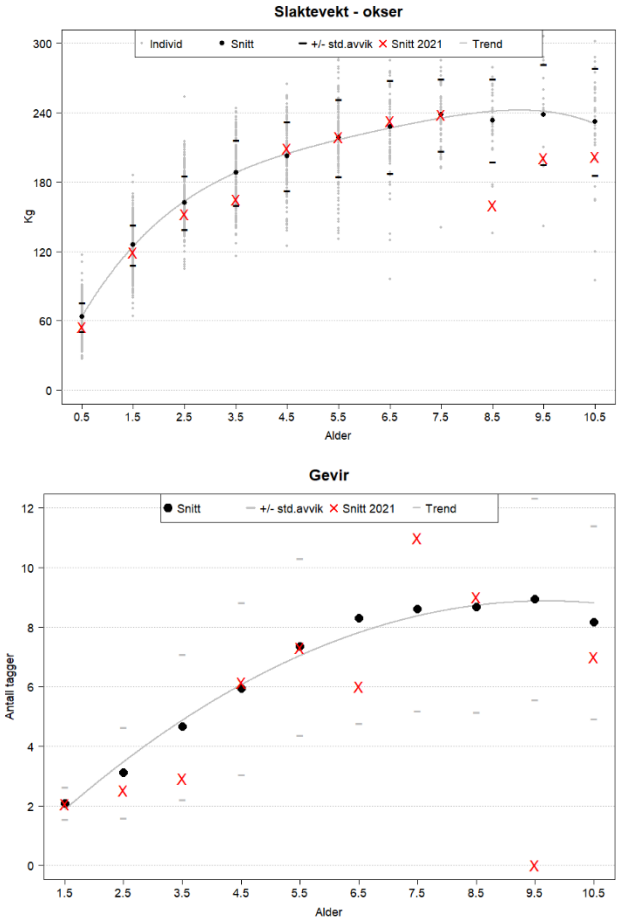

Figur 5 og 6. *Gjennomsnittsvekter (n=2347) og gjennomsnittlig antall tagger (n=1577) i forhold til alder for okser skutt i Sør-Aurdal i perioden 2003-2021 med svarte ruter. Svarte streker viser øvre og nedre grense for 95 % konfidensintervall. Enkeltindivid vist med grå punkter og gjennomsnittlig vekt (n=135) og snitt antall tagger (n=104) for okser felt i 2021 vist med røde kryss.*

Elgokser i Sør-Aurdal

Den tyngste elgen felt i 2021 var en okse som veide 275 kg, hadde 11 tagger i geviret og ble aldersbestemt til 10,5 år. Elgen felt i 2021 med flest antall tagger i geviret, hadde 14 spir og ble aldersbestemt til 4,5 år. Sammenhengen mellom alder og gevirstørrelse målt etter antall tagger, er vanligvis ikke like entydig som for slaktevekt. Vanligvis er det stor variasjon i taggantall for elgokser innenfor samme årsklasse.

Vektutvikling hos kyr

- Felte elgkyr øker markant i slaktevekt fram til om lag 3 års alder, før veksten «flater ut».
- En 3,5 år gammel elgku felt i 2021 var 17 kg under snittet for samme årsklasse (n=6). Elgkyr på 3,5 år som ble felt i 2021 tilhører 2018 kohorten og var forventet å være mindre.

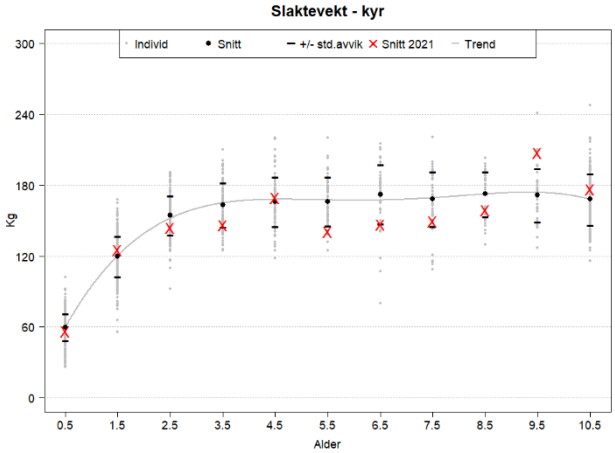

Figur 7. *Gjennomsnittsvekter (n=1792) i forhold til alder for kyr skutt i Sør-Aurdal i perioden 2003-2021 med svarte ruter. Svarte streker viser øvre og nedre grense for 95 % konfidensintervall. Enkeltindivid vist med grå punkter og gjennomsnittlig vekt (n=86) for kyr felt i 2021 vist med røde kryss.*

Vekt og alder for elgkuene

Kroppsvekt er blant de viktigste faktorene som avgjør tidspunkt for kjønnsmodning og reproduksjon hos elg. Kvigene må være tilstrekkelig tunge for å bli kjønnsmodne som 1,5-åringer og for å produsere kalv som 2,5 åringer (Sæther 1993). Det er anslått at åringskyr må opp i en gjennomsnittlig slaktevekt på om lag 150 kg før omkring 50 % av dem blir kjønnsmodne og potensielt kan produsere kalv ved 2,5 års alder. Kuene er vanligvis høyproduktive fra de er 4-5 år gamle og reproduksjonen avtar når kuene blir rundt 12 år gamle (Garel m.fl. 2009). Tyngre elgkyr innen en aldersgruppe er også mer fruktbare enn lettere kyr i samme aldersgruppe (Rolandsen m.fl. 2010).

Gjennomsnittsalder

- I 2021 var gjennomsnittlig alder for eldre okse og ku i jaktuttaket på henholdsvis 4,8- (n=69) og 6,0 år (n=54) år (Figur 8).
- Gjennomsnittlig alder for felte eldre okser er relativt stabil over tid, men noe høyere siste tre år. Snittet for de siste tre årene var 5,1 år.
- Snittalderen på felte kyr har sunket de siste to årene og skyldes trolig et økende jaktpress og høyere fokus på økt andel hodyr i jaktuttaket.

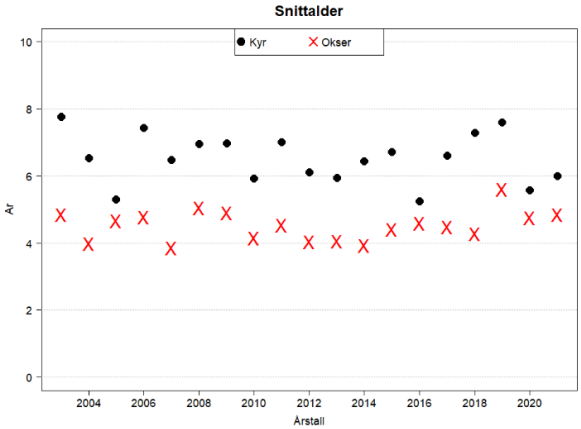

Figur 8. *Gjennomsnittsalder for felte kyr (røde kryss, n=926) og okser (svarte ruter, n=1178) minst 2,5 år gamle felt i Sør-Aurdal i perioden 2003-2021.*

Kjønnsforhold

- Fra sett elg-data ble det observert 1,6 ku per okse i 2021 (Figur 9).
- Beregnet kjønnsforhold fra modellen viser samme utvikling som observert kjønnsforhold, men med et skeivere kjønnsforhold spesielt mot slutten av perioden. Beregnet kjønnsforhold etter jakt 2021 var 2,6 ku per okse.

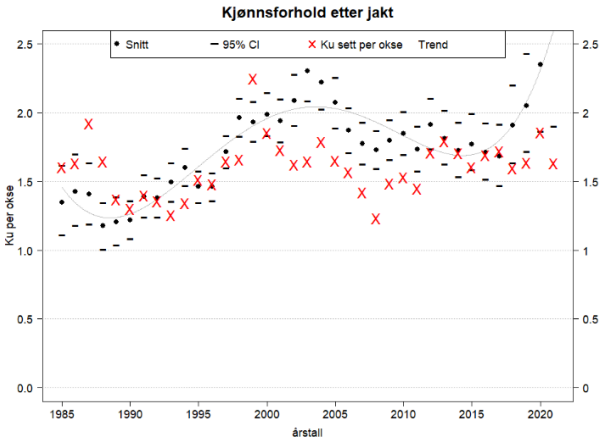

Figur 9. *Beregnet kjønnsforhold etter jakta i perioden 1985-2021 med svarte ruter og 95 % konfidensintervall med grå strek. Ku per okse fra sett elg med røde kryss.*

Kjønnsforhold

Kjønnsforholdet er vanligvis uttrykt som antall ku sett per okse. Et skeivere kjønnsforhold enn 1:1 gir et større produksjonspotensial i stammen, mens et jevnere kjønnsforhold øker sannsynligheten for at oksene blir eldre. Overvekt av okser i jaktuttaket vil medføre et skeivere kjønnsforhold. Kjønnsforholdet bør tilpasses ønsket avskytningsstrategi og forvaltningsmål. Studier fra Telemark og Hedmark har vist at bedekningskapasiteten trolig ikke er begrensende i elgbestander med et kjønnsforhold med 1,5-2 ku per okse (Milner m.fl. 2012). Dreining mot et svært skjevt kjønnsforhold (>3:1) kan imidlertid medføre uønskede effekter som forsinket kalvetidspunkt (Sæther 2009).

Bestandskondisjon

Kalve- og tvillingrate

- I 2021 ble det observert en kalv- og tvillingrate på henholdsvis 0,57 og 1,07 (Figur 10).
- Rekrutteringsratene ha hatt en svak negativ trend de siste årene.

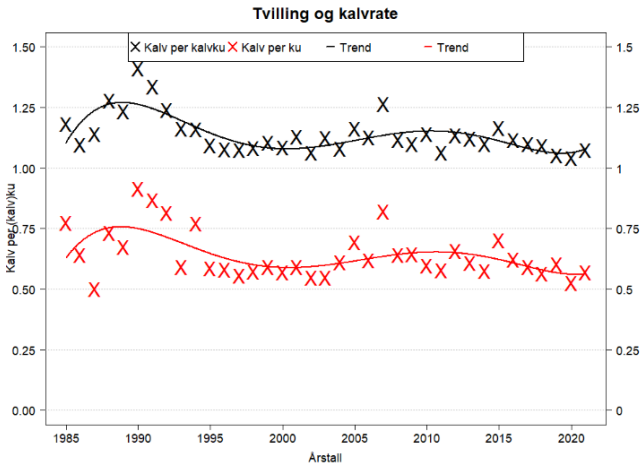

Figur 10. *Kalv per ku fra sett elg (røde kryss) og kalv per kalvku (svarte kryss) i Sør-Aurdal i perioden 1985-2021.*

Slaktevekter for kalv og ungdyr

- Gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr i 2021 var på henholdsvis 56 kg (n=29) og 121 kg (n=70) (Figur 11 og 12).
- Kalvevektene har hatt en negativ trend etter 2014.
- Ungdyrvektene har hatt en stabil utvikling de siste 5 årene. Rekordlave ungdyrvekter i 2019 tilskrives klimatiske forhold sommeren 2018.

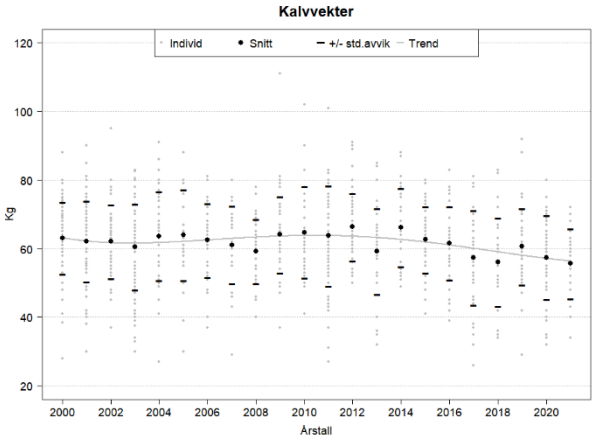

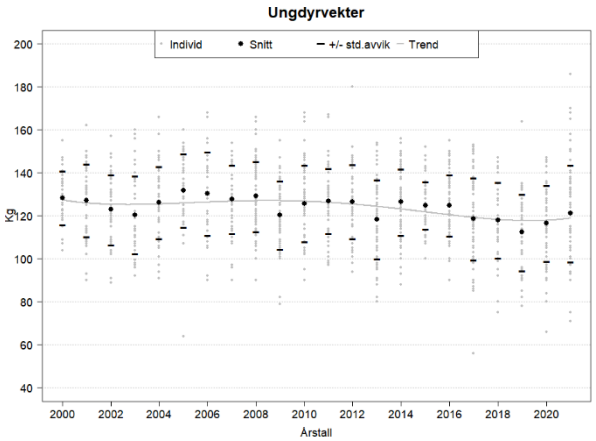

Figur 11 og 12. *Gjennomsnittsvekter for kalver (n = 952) og ungdyr (n = 1200) skutt i Sør-Aurdal i perioden 2000-2021 med svarte ruter. Svarte streker viser øvre og nedre grense for 95 % konfidensintervall. Slaktevekter for enkeltindivid vist med grå punkt.*

Slaktevekter

Slaktevekter på kalv og ungdyr avhenger i stor grad av tetthetsavhengige faktorer som bestandstetthet og næringstilgang, og det er bred enighet om at langsiktige endringer i gjennomsnittlige kalv- og ungdyrvekter i hovedsak skyldes redusert mattilbud som følge av økte bestandstettheter (Solberg m.fl. 2006). I tillegg vil klima og valg av avskytingsstrategi være medvirkende faktorer. Årlige variasjoner i vær og klima vil også påvirke gjennomsnittsvektene til kalv og ungdyr. Generelt virker milde og fuktige somre sammenfallende med høye åringsvekter (Sæther 1985).

Hannkalvandel

- Hannkalvandelen har vært i tydelig mindretall etter 2015.
- Hannkalv utgjorde 55 % av kalveuttaket i 2021 (n=29) (Figur 13). Ikke siden 2014 har det vært høyere andel hannkalver enn hunnkalver.

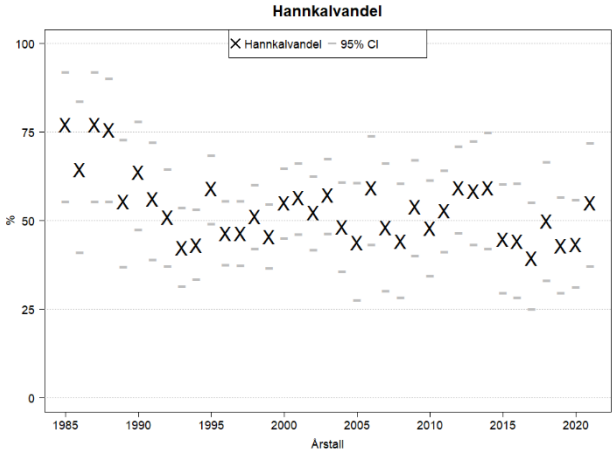

Figur 13. *Andel hannkalv blant de skutte kalvene i Sør-Aurdal i perioden 1985-2021. 95 % konfidensintervall med grå streker.*

Hannkalvandel

I en bestand med god kondisjon blir det normalt født en liten overvekt av hannkalv. En høy andel hannkalv er derfor positivt. Hannkalvandelen i norske elgbestander har avtatt over tid parallelt med økende elgtettheter (Bjørneraas 2009).

Konklusjon

Vi har beregnet en elgtetthet etter jakta 2021 på om lag 558 elg, tilsvarende en tetthet på i overkant av 0,6 elg per km² tellende elgareal. Vi har lagt til grunn at flertallet av jaktfelt nå fører «sett-elg» etter gjeldende instruks (alle observasjoner blir registrert uavhengig av «dobbeltobservasjoner»). Det er også lagt til grunn en naturlig dødelighet på 5 % i de fleste år, inkludert 2021-22. Vi har videre forutsatt en relativt lav hannkalvandel og en kalverate på 57 % før jakt, i vår vurdering av virkningen av anbefalt jaktuttak for 2022.

Utviklingen i bestandstetthet er som forventet med utgangspunkt i at uttakene i 2019 og 2020 har vært høye, ut ifra tidligere anbefalinger om reduksjon for å redusere smitterisiko ifm. CWD (se f.eks. Solberg og Rolandsen 2020). Estimatet fra vår forrige rapport, etter jakt 2020 (491 individ), var nok noe lavt. Årets estimat indikerer at vår beregning fra i fjor nokså sikkert var underestimert. I fjorårets rapport anbefalte vi et uttak på 235 dyr i 2021. Det ble felt 2 elg mindre enn det vi anbefalte i fjorårets rapport. Jaktuttaket i 2021 har i henhold til våre estimat resultert i en svak bestandsreduksjon.

Våren 2020 ble det gjennomført en elgbeitetaksering i kommunen (Haarstad 2020). Taksten dokumenterte et generelt høyt beitetrykk for elgens viktigste vinterbeiteplanter. Særlig høyt beitetrykk ble registrert øst for Begna, og det ble anbefalt en generell reduksjon av elgbestanden i kommunen, særlig i øst. Resultatene fra taksten er en av faktorene som ligger til grunn for vår videre anbefaling til elgforvaltningen i Sør-Aurdal. Vi anbefaler en oppfølgende beitetakst i løpet av 2-3 år.

Et uttak på 288 elg i 2020 og 232 i 2021 har resultert i en bestandsreduksjon. Spørsmålet er om tettheten nå er lav nok til å oppnå et mer bærekraftig beitetrykk. Ut ifra et «føre-var-prinsipp» i forhold til det registrerte beitetrykket våren 2020, anbefaler vi en videre forsiktig reduksjon av elgtettheten. Vi anbefaler med dette utgangspunktet et uttak på 260 elg i 2022 (Tabell 1).

Uttaket av hanndyr har vært på et vedvarende høyt nivå i andel og skutt av sett, også i 2021. Vi anbefaler at andelen av hanndyr i uttaket reduseres noe i 2022, dersom forvaltningen ønsker å opprettholde dagens kjønnsstruktur i bestanden. Det kan med fordel felles en overvekt av hodyr.

Vi anbefaler for øvrig økt fokus på uttak av mindreverdige dyr og at kalv og 1,5-åringer gjerne kan utgjøre over halvparten av jaktuttaket. Lav andel «kvalitetsokser» i en liten bestand gir større rom for tilfeldig parring (Markussen m.fl. 2019) fremfor naturlig seleksjon. Effekter av genetisk drift er også større i mindre populasjoner og kan føre til at genetiske egenskaper forsvinner. Derfor er det viktig at jegeren er innstilt på å ta vare på dyr i god kondisjon når bestanden reduseres ytterligere.

De aller fleste vald fulgte Faun sin anbefaling om uttaket i 2021. Vi anbefaler følgende uttak for 2022: «Sør-Vest» (100), Bagn/Reinli (70), Bagn Øst (45) og Buvass-/Øyvassfaret (45). Se kapittelet «valdnivå» for mer detaljerte vurderinger av valdene.

Tabell 1: *Beregninger for antall elg fra og med før jakt 2021 til etter jakt 2022. Forutsetningene er 5 % naturlig dødelighet og 0,57 kalv per ku før jakt. Det er lagt til grunn en hannkalvandel på 47 % (snittverdier siste 3 år).*

	Før jakt 2021	Jaktuttak 2021	Etter jakt 2022	Før jakt 2022	Jaktuttak 2022	Etter jakt 2022
Kalver	181	30	151	202	65	137
Kyr	372	79	293	354	105	249
Okser	237	123	114	176	90	86
Sum	790	232	558	732	260	472
Kalv per ku	0,49		0,52	0,57		0,55
Ku per okse	1,57		2,57	2,01		2,90

Valdnivå

«Sør-Vest»

«Sør-Vest» omfatter jaktvaldene «Vassfaret», «Hedalen Nord», «Hedalen Sør» og «Best-Høst».

2021	
Antall jegerdager	1679
Antall elgobservasjoner	634

Bestandsutvikling
Jakta 2021 resulterte i 94 felte elg, hvorav 12 kalv, 27 ungdyr, 30 eldre okser og 25 eldre kyr (Figur «Sør-Vest», øvre høyre figur). Uttaket av eldre dyr (2,5 år eller eldre) har utgjort over 50 % de siste årene. I 2021 ble det sett 0,38 elg per jegerdag og felt 0,06 elg per jegerdag. En svak økning i sett elg og en svak nedgang i felt per jegerdag for 2021 gir antagelser om stabil utvikling for elgbestanden siste år.

Jaktpress
Jaktpresset, målt etter andelen skutte av sette dyr, har vært økende fra 2018 til 2020 for samtlige kategorier (okse, ku og kalv), men sank igjen i 2021. Det er ikke unormalt høyest jaktpress på oksene. Jaktpresset på okse, ku og kalv var i 2021 på henholdsvis 38 %, 11 % og 8 % (Figur «Sør-Vest», midtre høyre del).

Kjønnsforhold
Andelen ku per okse har holdt seg relativt stabilt siden 2010. Selv om okseandelen synes å ha vært synkende fra 2018 (1,7) til 2020 (2,1), ble det sett 1,6 ku per okse i 2021 (Figur «Sør-Vest», midtre venstre del). Med et svært skjevt kjønnsforhold i jaktuttaket på ungdyr, kan det forventes en nedgang i okseandelen påfølgende høst.

Bestandskondisjon
Kalveproduksjonen virker å ha respondert positivt på økt avskytning siste år. I 2021 var kalve- og tvillingraten for «Sør-Vest» på henholdsvis 0,64 og 1,13 (Figur «Sør-Vest», nedre venstre delfigur). De gjennomsnittlige slaktevektene for kalv og ungdyr har i større grad holdt seg stabilt siden 2010 og var i 2021 på henholdsvis 59 kg og 126 kg (Figur «Sør-Vest», nedre høyre delfigur). En markert økning i ungdyrvekter fra 2020 til 2021 tilskrives delvis at det stort sett bare inngår hanndyr i snittet for 2021, men utviklingen synes likevel positiv.

Anbefaling
Det registrerte beitetrykket våren 2020 var relativt høyt, men lavere enn i øvrige deler av kommunen. Økt antall fellinger i 2020 og 2021 har hatt en reduserende effekt for bestandstettheten. Sett i lys av at bestanden er noe redusert etter gjennomført beitetakst, vurderes en videre svak reduksjon i elgtetthet som tilstrekkelig for å kunne oppnå et mer bærekraftig beitetrykk på sikt. Vår anbefaling for uttak i 2021 ble fulgt i antall, men ikke i fordeling. Vi mener det er rom for et uttak på 100 elg i 2022, da gjerne med økt andel hodyr i uttaket.

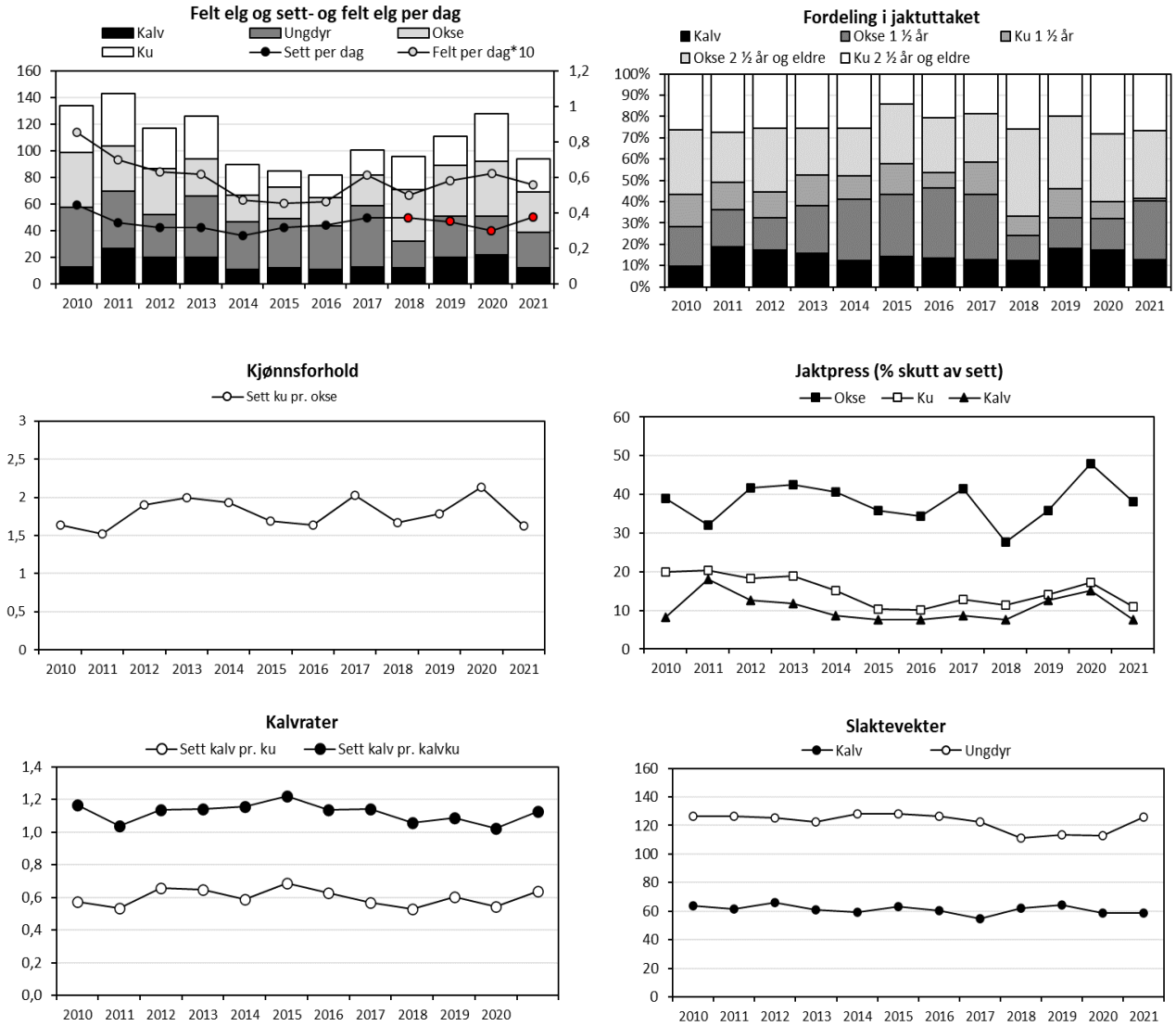

Figur «Sør-Vest». *Felte elg, sett elg per jegerdag, samt felt elg per jegerdag*10 (øvre venstre delfigur), felte elg fordelt på alder og kjønn (øvre høyre delfigur), sett ku per okse (midtre venstre delfigur), jaktpress («skutt av sett», midtre høyre delfigur), kalvrater (nedre venstre delfigur), samt gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr (nedre høyre delfigur) i «Sør-Vest». Tall hentet fra www.hjorteviltregisteret.no. NB! Figurene er justert for reelle antall ungdyr bestemt ved hjelp av tannsnitt for perioden 2018-2021, men ikke for tidligere år. Opplagte feilrapporterte individ med urealistisk slaktevekt er utelatt fra utvalget i perioden 2010-2021.*

Bagn og Reinli

2021	
Antall jegerdager	672
Antall elgobservasjoner	352

Bestandsutvikling
Det ble felt 57 elg i «Bagn og Reinli» i 2021. Det ble felt 6 kalv, 20 ungdyr, 14 okser og 17 kyr (Figur «Bagn og Reinli», øvre venstre figur). Det ble observert 0,52 elg per jegerdag i 2021 mot 0,50 i 2020. Indeksen felte elg per jegerdag har vært særlig høy i «Bagn og Reinli» de siste 3 årene med årlig snitt på 0,09 felt elg per dag. Elgtettheten synes å avta noe basert på sett per jegerdag for siste treårsperiode. Økt jaktuttak i 2019 og 2020 antas å ha resultert til en noe lavere bestandstetthet i 2021 enn året før.

Jaktpress
Etter noen år med økende jaktpress på okser, ku og kalv fra 2018 til 2020, avtok det noe i 2021 for okse og kalv. I 2021 var jaktpresset på okse, ku og kalv på henholdsvis 28 %, 16 % og 8 % (Figur «Bagn og Reinli», midtre høyre del). «Bagn og Reinli» har det laveste jaktpresset på okser innenfor Sør-Aurdal siste 3 år.

Kjønnsforhold
Det ble observert 1,7 ku per okse i 2021, identisk med kjønnsforhold som ble observert i 2020. Kjønnsforholdet har vært nær stabilt siden 2017, men med en svak tendens til redusert okseandel i løpet av perioden med data. Redusert jaktpress på okser og noe høyere avskytning av hodyr de siste årene, har sørget for at kjønnsforholdet ikke har blitt skeivere.

Bestandskondisjon
I likhet med «Sør-Vest» økte kalveproduksjonen i 2021 (Figur «Bagn og Reinli», nedre venstre delfigur). Kalveraten økte fra 0,46 i 2020 til 0,51 i 2021. Tvillingraten var i 2021 på 1,16 (16 %), mot 1,10 (10 %) i 2020. Slaktevektene i 2021 var for kalv og ungdyr på henholdsvis 55 og 119 kg (Figur «Bagn og Reinli», nedre høyre delfigur). For både kalv og ungdyr har gjennomsnittlige slaktevekter hatt en negativ utvikling siste femårsperiode.

Anbefaling
Uttaket i 2020 og 2021 var omtrent på tilsvarende nivå som Faun sine anbefalinger og gav som forventet en reduksjon i elgtettheten. Det ble registrert et betydelig overbeite i dette valdet våren 2020. Vi forventer at beitetrykket vil forbedres fremover ettersom bestanden er noe redusert. Med bakgrunn i lav kalveproduksjon og negativ trend for slaktevekter vil vi anbefale en videre forsiktig reduksjon i tetthet, og tilrår ut ifra dette et uttak på 70 elg i 2022.

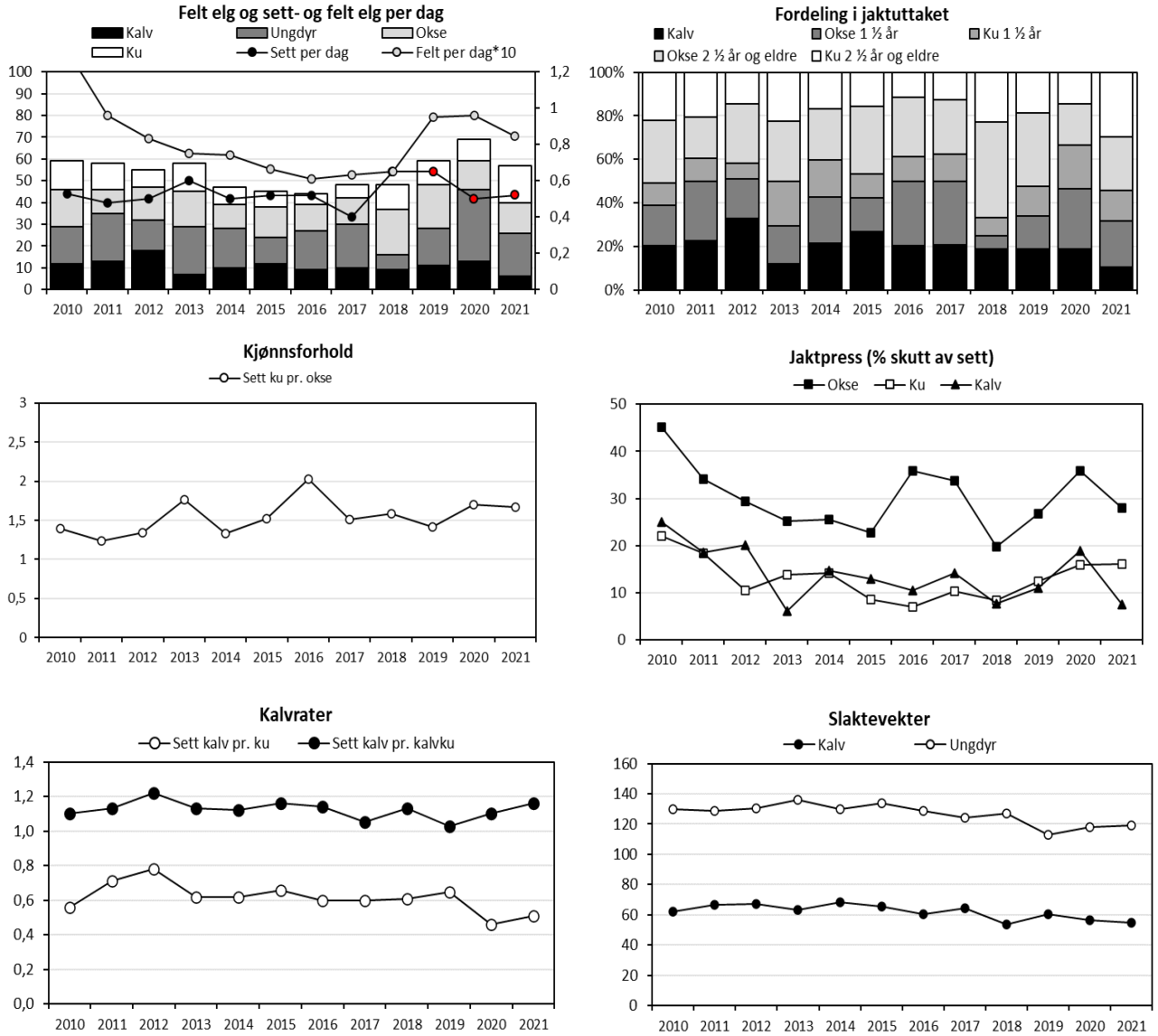

Figur Bagn og Reinli. *Felte elg, sett elg per jegerdag, samt felt elg per jegerdag*10 (øvre venstre delfigur), felte elg fordelt på alder og kjønn (øvre høyre delfigur), sett ku per okse (midtre venstre delfigur), jaktpress («skutt av sett», midtre høyre delfigur), kalvrater (nedre venstre delfigur), samt gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr (nedre høyre delfigur) i Bagn og Reinli. Tall hentet fra www.hjorteviltregisteret.no. NB! Figurene er justert for reelle antall ungdyr bestemt ved hjelp av tannsnitt for perioden 2018-2021, men ikke for tidligere år. Opplagte feilrapporterte individ med urealistisk slaktevekt er utelatt fra utvalget i perioden 2010-2021.*

Bagn Øst

2021	
Antall jegerdager	525
Antall elgobservasjoner	161

Bestandsutvikling
I 2021 ble det felt 41 elg i «Bagn Øst», hvorav 6 kalv, 19 ungdyr, 9 okser og 7 kyr (Figur «Bagn Øst», øvre høyre figur). Det ble sett 0,31 elg per jegerdag og felt 0,07 elg per dag (Figur «Bagn Øst», øvre venstre figur). Det antas at bestandstettheten er relativt uendret for siste treårsperiode selv om felt per dag indeksen tyder på vekst. Et tynt datagrunnlag (få jegerdager og elgobservasjoner) gjør det noe usikkert å trekke sikre slutninger.

Jaktpress
Jaktpresset, målt etter andelen skutte av sette dyr, har vært høyt i de siste tre årene for kategoriene okse, ku og kalv, med unntak av redusert jaktpress på kalv i 2021. Det registrerte jaktpresset på okse, ku og kalv var på henholdsvis 49%, 18 % og 15 % i 2021 (Figur «Bagn Øst», midtre høyre del). Jaktpresset på okser i «Bagn Øst» har vært økende fra 2017 og var i 2021 det høyeste i Sør-Aurdal kommune.

Kjønnsforhold
Det ble sett 1,7 ku per okse i 2021. Andelen okser i bestanden har vært svakt synkende fra 2016 (Figur «Bagn Øst», midtre venstre del). Skjevt kjønnsforhold i jaktuttaket høsten 2021 vil kunne før til noe lavere andel okser i 2022.

Bestandskondisjon
Det ble sett 0,49 kalv per ku (kalverate) og 1,00 kalv per kalvku (tvillingrate) i 2021 (Figur «Bagn Øst», nedre venstre delfigur). Rekrutteringsratene viser en svak negativ tendens i siste femårsperiode. Gjennomsnittlig slaktevekter for kalv og ungdyr var i 2021 på henholdsvis 53 og 119 kg (Figur «Bagn Øst», nedre høyre delfigur). Både kalve- og ungdyrvektene viser en negativ utvikling de siste 10 årene, og da mest markert for ungdyr.

Anbefaling
Økt uttak i 2020 antas å ha resultert i en svak bestandsreduksjon, selv om dette ikke har gitt umiddelbar effekt på «sett per dag» og «felt elg per dag». Beitetaksten fra 2020 viste et overbeite, blant det høyeste i kommunen, for Bagn Øst. Basert på høyt beitetrykk og negativ kondisjonsutvikling anbefaler vi en videre svak reduksjon av elgtettheten. Et uttak på minimum 45 elg anbefales for jaktåret 2022; fortrinnsvis med jevn fordeling av hann- og hodyr.

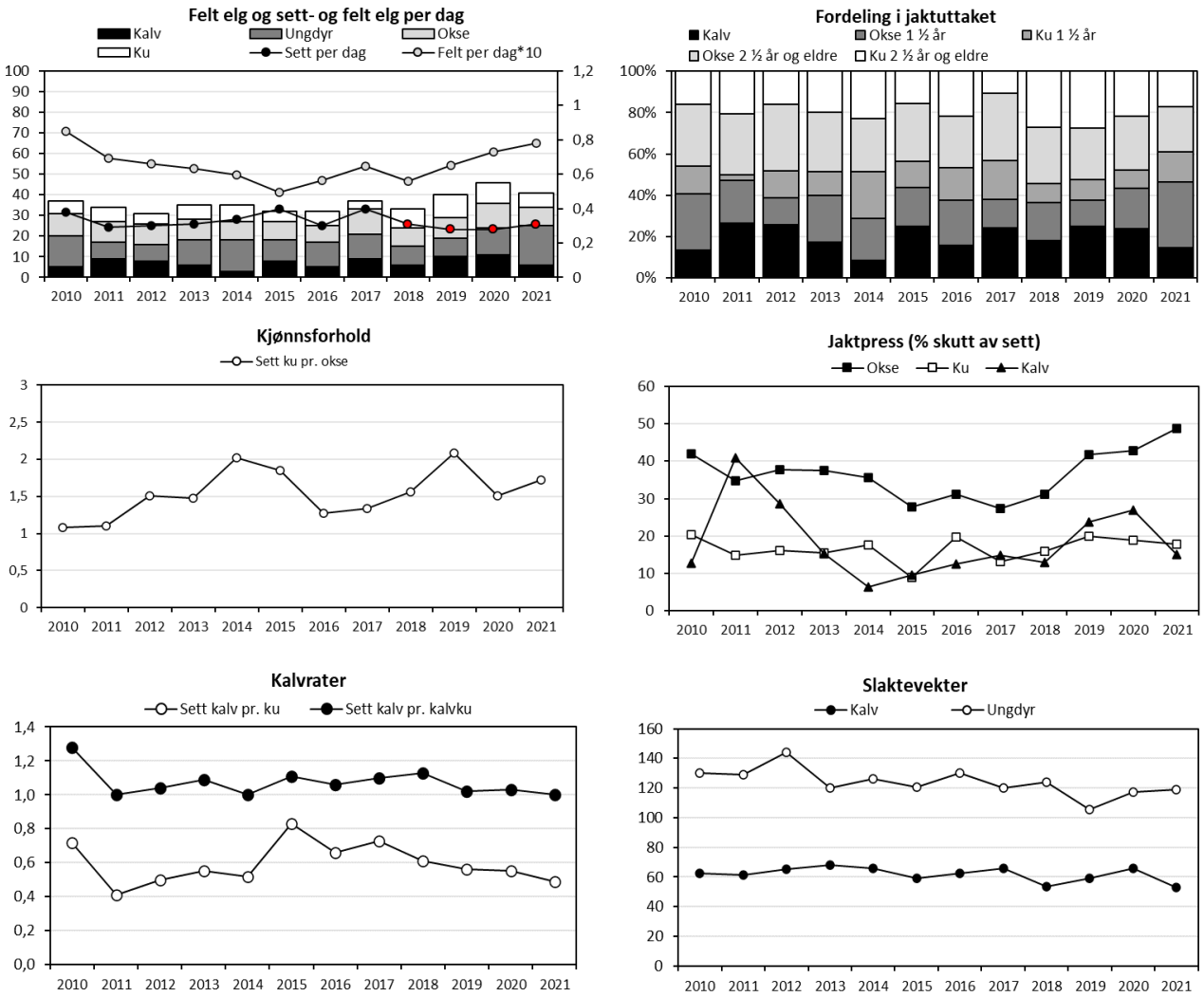

Figur Bagn Øst. *Felte elg, sett elg per jegerdag, samt felt elg per jegerdag*10 (øvre venstre delfigur), felte elg fordelt på alder og kjønn (øvre høyre delfigur), sett ku per okse (midtre venstre delfigur), jaktpress («skutt av sett», midtre høyre delfigur), kalvrater (nedre venstre delfigur), samt gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr (nedre høyre delfigur) i Bagn Øst. Tall hentet fra www.hjorteviltregisteret.no. NB! Figurene er justert for reelle antall ungdyr bestemt ved hjelp av tannsnitt for 2018-2021, men ikke for tidligere år. Opplagte feilrapporterte individ med urealistisk slaktevekt er utelatt fra utvalget i perioden 2010-2021.*

Buvass-Øyvassfaret

2021	
Antall jegerdager	666
Antall elgobservasjoner	188

Bestandsutvikling
I jaktåret 2021 ble det felt 40 elg i «Buvass-Øyvassfaret» hvorav 6 kalv, 10 ungdyr, 12 okser og 12 kyr (Figur «Buvass-Øyvassfaret», øvre venstre figur). I 2021 ble det observert 0,28 elg per jegerdag og felt 0,06 elg per dag. Det har vært en økning i sett og felt per jegerdag siste 3-4 år.

Jaktpress
I 2021 var jaktpresset (andelen skutte av sette) på okse, ku og kalv på henholdsvis 38 %, 23 % og 15 % (Figur «Buvass-Øyvassfaret», midtre høyre del). Jaktpresset har vært stabilt over tid for okser. For ku har det vært økende jaktpress siste tre år. Jaktpresset for kalv falt i 2021 sammenlignet med året før.

Kjønnsforhold
Det observerte kjønnsforholdet har hatt årlige svingninger i siste tiårsperiode og har variert fra 1,4 til 1,8 ku per okse. I 2021 ble det observert 1,5 ku per okse (Figur «Buvass-Øyvassfaret», midtre venstre del).

Bestandskondisjon
I 2021 var kalv- og tvillingraten på henholdsvis 0,56 og 1,00 (ingen tvillingkalver). Kalveraten har hatt en svak positiv trend fra 2017 (0,50) til 2021, mens tvillingraten har vært på et lavt nivå over tid (Figur «Buvass-Øyvassfaret», nedre venstre delfigur).

Gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr viser en svak negativ utvikling de siste ti årene. I 2021 var kalv- og ungdyrvektene på hhv. 53 og 115 kg (Figur «Buvass-Øyvassfaret», nedre høyre delfigur).

Anbefaling
Den gjennomførte beitetaksten våren 2020 viste et høyt beitetrykk innenfor «Buvass-Øyvassfaret». En vesentlig økning i uttaket de siste par årene, antas å ha redusert bestanden. «Sett elg» og «felt elg per dag» viser likevel en økende trend de siste tre år. Det synes derfor å være rom for enda et år med økt uttak for å redusere tettheten ytterligere. Dette for å redusere beitetrykket og gi grunnlag for bedret bestandskondisjon på sikt. Vi anbefaler et uttak på om lag 45 elg i 2022 for å oppnå en videre forsiktig reduksjon i elgtetthet.

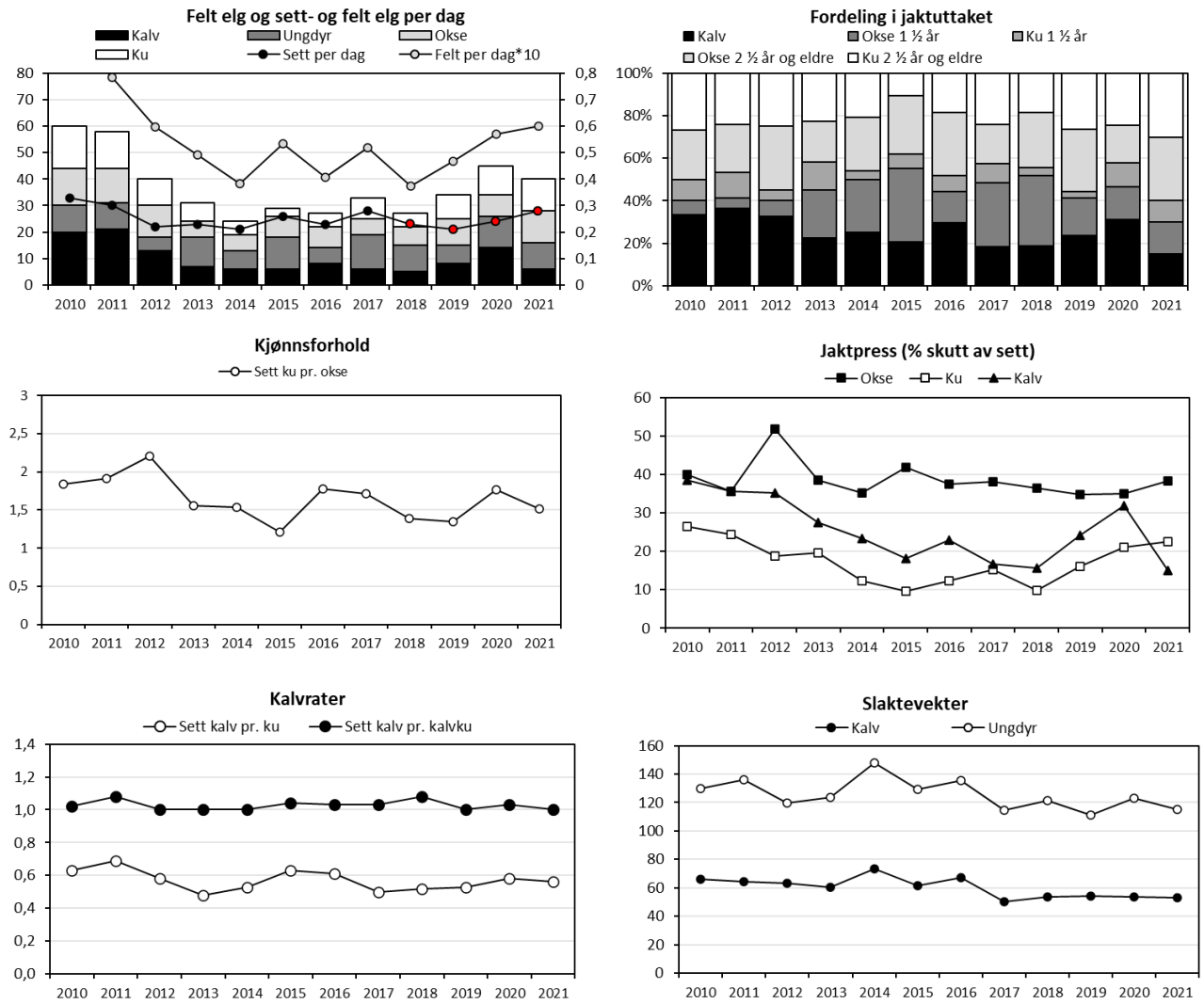

Figur Buvass-Øyvassfaret. *Felte elg, sett elg per jegerdag, samt felt elg per jegerdag*10 (øvre venstre delfigur), felte elg fordelt på alder og kjønn (øvre høyre delfigur), sett ku per okse (midtre venstre delfigur), jaktpress («skutt av sett», midtre høyre delfigur), kalvrater (nedre venstre delfigur), samt gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr (nedre høyre delfigur) i «Buvass-Øyvassfaret». Tall hentet fra www.hjorteviltregisteret.no. NB! Figurene er justert for reelle antall ungdyr bestemt ved hjelp av tannsnitt for 2018-2021, men ikke for tidligere år. Opplagte feilrapporterte individ med urealistisk slaktevekt er utelatt fra utvalget i perioden 2010-2021.*

Litteratur

Bjørneraas, K et.al. 2009. Large-scale spatiotemporal variation in calf sex ratio in moose (Alces alces): an effect of density-dependent decrease in maternal condition? Canadian Journal of Zoology 87: 346-355.

Gangsei, L.E. 2013. A Bayesian method for estimating moose (*Alces alces*) population size based on hunter observations and killed at age data. Master Thesis 2013. Norwegian University of Life Sciences

Garel, M et.al. 2009. Age, size and spatiotemporal variation in ovulation patterns of a seasonal breeder, the Norwegian moose (Alces alces). American Naturalist 173: 89-104.

Haarstad, G. 2020. Elgbeitetakst Sør-Aurdal 2020. Hårstad naturforvaltning.

Markussen S.S., Herfindal I., Loison A., Solberg E. J., Haanes H., Røed K. H., Heim M. & Sæther B.E. 2019. Determinants of age at first reproduction and lifetime breeding success revealed by full paternity assignment in a male ungulate. Oikos. 128: 328-337.

Milner, J.M, Storaas, T., Beest, F.M.v, Lien, G. 2012. Sluttrapport for Elgfôringsprosjektet. Høgskolen i Hedmark. 89s.

Rolandsen, C.M, Solberg, E.J., Bjørneraas, K., Heim, M., Van Moorter, B., Herfindal, I., Garel, M., Pedersen, P. H., Sæther, B. E., Lykkja, O.N., Os, Ø. 2010. Elgundersøkelsene i Nord-Trøndelag, Bindal og Rissa 2005-2010. Sluttrapport. NINA rapport 588. 142 s.

Solberg, E. J., Rolandsen, C. M., Heim, M., Grøtan, V., Garel, M., Sæther, B.-E., Nilsen, E. B., Austrheim, G., Herfindal, I. 2006. Elgen i Norge sett med jegerøyne. En analyse av jakt-materialet fra overvåknings-programmet for elg og det samlede sett elg-materialet for perioden 1966-2004. NINA Rapport 125.

Solberg, E. J., Veiberg, V., Rolandsen, C. M., Ueno, M., Nilsen, E. B., Gangsei, L. E., Stenbrenden, M. & Libjå, L. E. 2014. Sett elg- og sett hjort-overvåkingen: Styrker og forbedringspotensial. – NINA Rapport 1043. 103 s.

Solberg, E. J. & Rolandsen, C. M. 2020. Bestandsreduksjon av elg og hjort i Nordfjella-regionen: Erfaringer fra jaktåret 2019-2020. NINA Rapport 1813. Norsk institutt for naturforskning.

Sæther, B.E. 1985. Annual variation in carcass weight of Norwegian moose in relation to climate along a latitudinal gradient. Journal of Wildlife Management 49:977-983.

Sæther, B.E. et.al. 1993. Ecological correlates of individual variation in age at maturity in female moose (Alces alces): the effects of enviromental variability. Journal of Animal Ecology 62: 482-489

Sæther, B.E. mfl. 2009. Effekter av rettet avskyting på elgbestanden på Vega. NINA fagrapport

Vedlegg

Rådata for: Sør-Aurdal **Fellingsår:** 2021

Valdnummer: 0540V0002 Vassfaret **Valdansvarlig:** Bjarne Berg

Jaktfeltnr: 0540J0002 Vassfaret **Jaktleder:** Bjarne Berg

Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Hann	25 . 9	275				1	11	10,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
10	Hann	29 . 10	138						1,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
11	Hann	31 . 10	158					4	2,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
2	Ho	25 . 9	147						6,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
3	Ho	25 . 9	113						1,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
4	Ho	26 . 9	149						2,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
5	Hann	27 . 9	112						1,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
6	Ho	2 . 10	135						2,5		Ikke reg.	Ikke reg.	Kun 1 tann med hel rot
7	Ho	9 . 10	194						11,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
8	Hann	17 . 10	208					4	5,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
9	Ho	23 . 10	62						0,5		Ikke reg.	Ikke reg.	

Valdnummer: 0540V0003 Buvass-/ Øyvassfaret **Valdansvarlig:** Ellef Grimsrud

Jaktfeltnr: 0540J0022 Nordre Grimsrud **Jaktleder:** Henning Dunker

Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Hann	27 . 9	62						0,5		Ingen	Ingen	
2	Hann	2 . 10	147					4	4,5		Ingen	Ingen	

Jaktfeltnr: 0540J0024 Nystøllia **Jaktleder:** Kjetil Røberg

Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Ho	29 . 9	150						1,5		Ingen	Ingen	
10	Ho	23 . 10	135						3,5		Ikke reg.	Ikke reg.	Kun 1 tann
11	Hann	23 . 10	50						0,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
12	Hann	24 . 10	48						0,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
13	Ho	28 . 10	166						4,5		Ikke reg.	Ikke reg.	Kun 1 tann
14	Ho	28 . 10	68						0,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
15	Hann	1 . 11	34						0,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
2	Hann	29 . 9	140					2	2,5		Ingen	Ingen	
3	Hann	6 . 10	175					3	3,5		Ingen	Ingen	
4	Ho	7 . 10	177						4,5		Ingen	Ingen	
5	Ho	7 . 10	107						6,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
6	Hann	16 . 10	240					7	5,5		Ingen	Ingen	
7	Ho	16 . 10	165						1,5		Ingen	Ingen	
8	Hann	22 . 10	138						5,5		Ikke reg.	Ikke reg.	Kun 1 tann
9	Hann	22 . 10	105						1,5		Ikke reg.	Ikke reg.	

Jaktfeltnr: 0540J0027 Nordre Hougsrud **Jaktleder:** Harald H. Hougsrud

Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Hann	29 . 9	255					7	4,5		Ingen	Ingen	
2	Hann	8 . 10	220					6	5,5		Ingen	Ingen	
3	Ho	9 . 10									Ikke reg.	Ikke reg.	Kassert, ingen tenner
4	Ho	16 . 10	125						1,5		Ikke reg.	Ikke reg.	Data fra HVR
5	Ho	23 . 10	90						1,5		Ikke reg.	Ikke reg.	

Jaktfeltnr: 0540J0051 Hauga Øyvassåsen **Jaktleder:** Marius Mehren

Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Hann	25 . 9	180					2	2,5		Ingen	Ingen	
2	Ho	25 . 9	129						1,5		Ingen	Ingen	
3	Ho	26 . 9	118		1				6,5		Ingen	Ingen	
4	Ho	9 . 10	178						8,5		Ingen	Ingen	
5	Hann	23 . 10	205					2	3,5		Ingen	Ingen	

Jaktfeltnr: 3449J0025 Gjeddemarka **Jaktleder:** Tom Ronny Kolsrud

Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Hann	25 . 9	55						0,5		Ingen	Ingen	
2	Ho	25 . 9	155			1			8,5		Ingen	Ingen	
3	Hann	29 . 9	75					2	1,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
4	Hann	2 . 10	272						7,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
5	Ho	30 . 10	142						2,5		Ikke reg.	Ikke reg.	

Jaktfeltnr: 3449J0028 Åmot **Jaktleder:** Ståle Gulsrud

Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Hann	26 . 9	136					2	1,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
2	Hann	30 . 10	148					2	2,5		Ikke reg.	Få	

Jaktfeltnr: 3449J0029 Søndre Grimsrud **Jaktleder:** Geir Takvam

Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Hann	26 . 9	272					5	6,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
2	Hann	29 . 9	104						1,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
3	Ho	30 . 9	185						6,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
4	Hann	20 . 11	201					0	9,5		Ikke reg.	Ikke reg.	

Jaktfeltnr: 3449J0052 Vesleåsen **Jaktleder:** Terje Viken

Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Hann	27 . 9	71					2	1,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
2	Ho	6 . 11	116		1				7,5		Ikke reg.	Ikke reg.	

Valdnummer: 0540V0004 Bagn og Reinli **Valdansvarlig:** Svein Arild Hagen

Jaktfeltnr: 0540J0016 Øytjernåsen **Jaktleder:** Bjørn Sørumshaugen

Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Hann	25 . 9	228					5	5,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
2	Hann	26 . 9	120					2	1,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
3	Hann	28 . 9	125					2	1,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
4	Hann	28 . 9	200					6	4,5		Ikke reg.	Ikke reg.	Kun 1 tann met rot
5	Ho	20 . 10	68						0,5		Ikke reg.	Ikke reg.	

Jaktfeltnr: 0540J0017 Fjellfeltet **Jaktleder:** Tor Inge Dokken

Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
	Hann	25 . 10	160								Ikke reg.	Ikke reg.	Data fra HVR
1	Hann	25 . 9	225					6	4,5		Ingen	Ingen	
2	Ho	1 . 10	94						1,5		Ingen	Ingen	
3	Ho	9 . 10	126						1,5		Ingen	Ingen	
4	Ho	15 . 10	210						9,5		Ingen	Ingen	
5	Hann	15 . 10	93					2	1,5		Ingen	Ingen	

Jaktfeltnr: 0540J0018 Hølera Nordre Heimås **Jaktleder:** Ole Arne Øyhus

Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
	Hann	23 . 10	56						0,5		Ikke reg.	Ikke reg.	Data fra HVR
1	Hann	28 . 9	245					9	6,5		Ingen	Ingen	
2	Ho	1 . 10	176						4,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
3	Ho	2 . 10	152						3,5		Ingen	Ingen	
4	Ho	10 . 10	115						1,5		Ingen	Ingen	
5	Hann	10 . 10	150					2	3,5		Ingen	Ingen	
7	Hann	6 . 11	94					2	1,5		Ingen	Ikke reg.	

Jaktfeltnr: 0540J0019 Vestre Bagn **Jaktleder:** Bjørn Sørumshagen

Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Hann	29 . 9	260				1	11	5,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
2	Ho	1 . 10	187								Ikke reg.	Ikke reg.	Tenner mangler
3	Hann	2 . 10	120						15,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
4	Ho	5 . 10	155						7,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
5	Ho	6 . 10	125						1,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
6	Ho	7 . 10	150						2,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
7	Ho	13 . 10	180						4,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
8	Hann	31 . 10	130					2	1,5		Ikke reg.	Ikke reg.	

Jaktfeltnr: 0540J0020 Ranangen Reinli **Jaktleder:** Rune Østgård

Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Hann	31 . 10						2	1,5		Ikke reg.	Ikke reg.	Ikke i HVR
2	Hann	3 . 10						2	1,5		Ikke reg.	Ikke reg.	Ikke i HVR
4	Ho	4 . 10							1,5		Ingen	Ingen	Ikke i HVR
5	Ho	4 . 10							3,5		Ingen	Ingen	Ikke i HVR
6	Hann	5 . 10	226					14	4,5		Ingen	Ingen	Ikke i HVR
7	Hann	9 . 10	180					4	2,5		Ingen	Ingen	Ikke i HVR
8	Ho	16 . 12	155						1,5		Ingen	Ingen	Ikke i HVR
9	Ho	24 . 10	48						0,5		Ingen	Ingen	Ikke i HVR

Jaktfeltnr: 0540J0048 Bøenåsen **Jaktleder:** Tor Inge Dokken

Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
	Ho	31 . 10	160								Ikke reg.	Ikke reg.	Data fra HVR
1	Ho	23 . 10	179						13,5		Ingen	Ingen	
2	Ho	23 . 10	154						3,5		Ingen	Ingen	
3	Hann	23 . 10	184					4	2,5		Ingen	Ingen	
4	Hann	30 . 10	167					3	3,5		Ingen	Ingen	

Jaktfeltnr: 3449J0013 Venesletten Vangslie **Jaktleder:** Per Håkon Hagene

Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
	Hann	25 . 10	160					9	8,5		Ingen	Ingen	Ikke i HVR
	Hann	24 . 10	110						1,5		Ingen	Ingen	
1	Ho	29 . 9	158						1,5		Ingen	Ingen	
2	Ho	7 . 10	110						1,5		Ingen	Ingen	

Jaktfeltnr: 3449J0014 Smørhollia **Jaktleder:** Geir Stensæter

Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Ho	25 . 9	142						2,5		Ingen	Ingen	
2	Hann	26 . 9	43						0,5		Ingen	Ingen	
3	Ho	2 . 10	140						3,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
4	Hann	9 . 10	162					5	4,5		Ingen	Ingen	

Jaktfeltnr: 3449J0015 Høvresfeltet **Jaktleder:** Sveinung Thorsrud

Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Ho	25 . 9	115						1,5		Ingen	Ingen	
2	Ho	26 . 9	140						2,5		Ingen	Ingen	
3	Hann	28 . 9	206					2	4,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
4	Ho	1 . 10	160						7,5		Ingen	Ingen	
5	Hann	17 . 10	200					7	5,5		Ingen	Ingen	

Jaktfeltnr: 3449J0021 Stavedalen/Liagrenda **Jaktleder:** Arnstein Kvaal

Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Ho	28 . 9	50						0,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
2	Ho	28 . 9	160		1	1			8,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
3	Hann	30 . 9	143					2	3,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
4	Hann	2 . 10	221				1	9	10,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
5	Hann	16 . 10	63						0,5		Ikke reg.	Ikke reg.	

Valdnummer: 0540V0005 Hedalen Nord **Valdansvarlig:** Ole Arne Huset

Jaktfeltnr: 0540J0053 Strøen **Jaktleder:** Liv Kjersti Storruste

Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Hann	26 . 9	134					2	3,5		Ingen	Ingen	
2	Hann	28 . 9	218					4	4,5		Ingen	Ingen	
3	Hann	29 . 9	105					2	1,5		Ingen	Ingen	
4	Hann	9 . 10	142					2	2,5		Ingen	Ingen	
5	Ho	17 . 10	48						0,5		Ingen	Ingen	
6	Ho	23 . 10	116						2,5		Ingen	Ingen	
7	Ho	7 . 11	168						7,5		Ingen	Ingen	

Jaktfeltnr: 0540J0054 Hedalen Vestside **Jaktleder:** Nils Harald Huset

Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Hann	26 . 9	235					8	4,5		Ingen	Ingen	
10	Ho	13 . 11	63						0,5		Ingen	Ingen	
2	Hann	27 . 9	216					9	5,5		Ingen	Ingen	
4	Ho	2 . 10	166						13,5		Ingen	Ingen	
5	Hann	4 . 10	108					2	1,5		Ingen	Ingen	
6	Hann	5 . 10	141					2	1,5		Ingen	Ingen	
7	Hann	17 . 10	142					2	3,5		Ingen	Ingen	
8	Ho	22 . 10	179						13,5		Ingen	Ingen	
9	Ho	6 . 11	125						2,5		Ingen	Ingen	

Jaktfeltnr: 0540J0055 Kaputåsen **Jaktleder:** Martin Aaslie

Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Hann	7 . 10	187					5	6,5		Ingen	Ingen	
2	Hann	14 . 10	140					4	3,5		Ingen	Ingen	
3	Hann	16 . 10	146					2	1,5		Ingen	Ingen	
4	Ho	24 . 10	60						0,5		Ingen	Ingen	
5	Ho	31 . 10	158						2,5		Ingen	Ingen	

Jaktfeltnr: 0540J0056 Nordre Hedalen Sameige **Jaktleder:** Øyvind Jordet

Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
	Hann	21 . 10	100					2	1,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
1	Hann	2 . 10	148					2	2,5		Ingen	Ingen	
2	Hann	4 . 10	150					2	2,5		Ingen	Ingen	Var opprinnelig merket som hodyr i HVR
4	Hann	7 . 10	190					3	4,5		Ingen	Ingen	

Valdnummer: 0540V0006 Bagn Øst **Valdansvarlig:** Roar Aamot

Jaktfeltnr: 0540J0009 Leirskogen nordre felt **Jaktleder:** Roger Nybråten

Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Ho	25 . 9	144						2,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
10	Hann	2 . 11	164					2	11,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
11	Hann	17 . 12	54						0,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
2	Ho	27 . 9	105						1,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
3	Ho	27 . 9	151						1,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
4	Ho	2 . 10	168						2,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
5	Hann	4 . 10	232					5	4,5		Ikke reg.	Ikke reg.	1 tann med rot
6	Hann	7 . 10	153					2	3,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
7	Hann	16 . 10	113					2	1,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
8	Hann	17 . 10	113					2	1,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
9	Ho	17 . 10	58						0,5		Ikke reg.	Ikke reg.	Merket hanndyr på konvolutt

Jaktfeltnr: 0540J0010 Fønhus nord **Jaktleder:** Bjørnar Sørbøen

Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
	Ho	27 . 9	131						1,5		Ingen	Ingen	
	Hann	24 . 10	229					6	10,5		Ingen	Ingen	
	Hann	24 . 11	143						1,5		Ingen	Ingen	
	Hann	23 . 10	94					2	1,5		Ingen	Ingen	
	Ho	23 . 1	175			1			6,5		Ingen	Ingen	
	Hann	6 . 11	101					2	1,5		Ingen	Ingen	
	Hann	23 . 1	130					0	2,5		Ingen	Ingen	

	Hann	17 . 1	98					2	1,5		Ingen	Ingen	
	Hann	2 . 10	59						0,5		Ingen	Ingen	

Jaktfeltnr: 0540J0041 Østre Bagn **Jaktleder:** Kjetil Storbråten

Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Ho	25 . 9	142						2,5		Ingen	Ingen	
2	Hann	26 . 9	130					2	1,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
3	Hann	26 . 9	132					2	1,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
4	Hann	27 . 9	195					5	2,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
5	Ho	28 . 9	120						1,5		Ingen	Ingen	
6	Hann	7 . 10	150					2	2,5		Ingen	Ingen	
7	Hann	16 . 10	130					2	2,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
8	Ho	23 . 10	136						1,5		Ingen	Ingen	

Jaktfeltnr: 3449J0059 Øvergård **Jaktleder:** Stein Ivar Øvergaard

Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Ho	18 . 10	61						0,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
2	Ho	18 . 10	151		1	1			8,5		Ingen	Ingen	

Jaktfeltnr: 3449J0060 Øyvassåsen **Jaktleder:** Steinar Kløvstad

Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Ho	25 . 9	150						8,5		Ingen	Ingen	
2	Hann	27 . 9	114					2	1,5		Ingen	Ingen	
3	Hann	28 . 9	105					2	1,5		Ingen	Ingen	
4	Ho	30 . 9	34						0,5		Ikke reg.	Ikke reg.	Skrotdyr/vrak
5	Ho	9 . 10	97						1,5		Ingen	Ingen	
6	Ho	16 . 10	141						5,5		Ingen	Ingen	Kun 1 tann, 1 tann var knekt/råte
7	Ho	30 . 10		40					0,5		Ikke reg.	Ikke reg.	Ikke i HVR, vraket, gammel skade i lår/rygg
8	Hann	5 . 12	120					2	1,5		Ingen	Ingen	

Jaktfeltnr: 3449J0061 Eidsmarka **Jaktleder:** Fredrik Pettersen

Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Hann	1 . 10	124					2	1,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
2	Hann	2 . 10	137					2	1,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
3	Hann	15 . 10	202					6	3,5		Ikke reg.	Ikke reg.	

Valdnummer: 0540V0007 Hedalen Sør **Valdansvarlig:** Lars Elsrud

Jaktfeltnr: 3449J0003 Feskjiåsen Søndre **Jaktleder:** Per Indrehus

Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Ho	25 . 9	138								Ingen	Ingen	Begge røtter ødelagt
2	Hann	16 . 10	201						7,5		Ingen	Ingen	Byttet tenner med felt dyr nr. 4?
3	Hann	16 . 10	111					4	2,5		Ikke reg.	En del	Meget tynn og liten
4	Hann	7 . 11	140						1,5		Ingen	Ingen	Byttet tenner med felt dyr nr. 2?

Jaktfeltnr: 3449J0004 Middagsknatten **Jaktleder:** Arne Storruste

Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Hann	5 . 10	61						0,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
2	Hann	20 . 10	134					2	2,5		Ingen	Ingen	
3	Ho	7 . 11	152						4,5		Ingen	Ingen	

Jaktfeltnr: 3449J0005 Storrustemarka **Jaktleder:** Roy Mellum

Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Hann	25 . 9	254					9			Ingen	Ingen	Tenner mangler
2	Ho	8 . 10	178						13,5		Ingen	Ingen	Byttet tenner med felt dyr nr. 3?
3	Hann	10 . 10	98						1,5		Ingen	Ingen	Byttet tenner med felt dyr nr. 2?
4	Hann	23 . 10	65						0,5		Ingen	Ingen	

Jaktfeltnr: 3449J0006 vidalen **Jaktleder:** Stein Vik

Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad

	Hann	8 . 10	97						1,5		Ingen	Ingen	
	Hann	26 . 9	152						2,5		Ingen	Ingen	
	Hann	8 . 10	106						1,5		Ikke reg.	Ikke reg.	Skrapdyr

Jaktfeltnr: 3449J0008 Landsend **Jaktleder:** Per Olav Kjensrud

Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Hann	25 . 9	100					2	1,5		Ingen	Ingen	
2	Hann	2 . 10	65						0,5		Ingen	Ingen	
3	Ho	2 . 10	177		1	1			4,5		Ingen	Ingen	
4	Ho	8 . 10	149						2,5		Ingen	Ingen	

Jaktfeltnr: 3449J0050 Feskjiåsen Nordre **Jaktleder:** Anders Iversen

Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Hann	1 . 10	120					2	1,5		Ingen	Ikke reg.	
2	Ho	10 . 10	149						2,5		Ingen	Ingen	
3	Hann	15 . 10	200					7	4,5		Ingen	Ingen	
4	Ho	17 . 10	151						3,5		Ingen	Ingen	

Jaktfeltnr: 3449J0057 Skarlia **Jaktleder:** Harry Heggerudstad

Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Hann	2 . 10	242				1	11	7,5		Ikke reg.	Få	

Valdnummer: 0540V0008 Best Høst **Valdansvarlig:** Gunnar Åsen

Jaktfeltnr: 3449J0030 Strømsåsen **Jaktleder:** Ole Bjarne Strømmen

Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Hann	26 . 9	235					8	5,5		Ingen	Ingen	
2	Ho	28 . 9	156						2,5		Ingen	Ingen	
3	Hann	28 . 9	133						1,5		Ingen	Ingen	

Jaktfeltnr: 3449J0031 Tollefsrud **Jaktleder:** Finn Augdal

Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Hann	25 . 9	236				1	8	5,5		Få	Få	
2	Hann	26 . 9	186					4	1,5		Få	Få	
3	Ho	27 . 9	45						0,5		Få	Få	
4	Ho	29 . 9	201		1				11,5		Ingen	Ingen	
7	Hann	24 . 10	150						2,5		Ikke reg.	Ikke reg.	

Jaktfeltnr: 3449J0035 Bergekollen **Jaktleder:** Finn Holmen Olsen

Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Hann	25 . 9	124					2	1,5		Ingen	Ingen	
10	Hann	14 . 11	40						0,5		Ingen	Ingen	
2	Hann	27 . 9	227					11	4,5		Ingen	Ingen	
3	Ho	27 . 9	205						9,5		Ingen	Ingen	
4	Hann	29 . 9	205					4	4,5		Ingen	Ingen	
5	Hann	1 . 10	135					2	1,5		Ingen	Ingen	

6	Hann	1 . 10	140					2	1,5		Ingen	Ingen	
7	Hann	2 . 10	52						0,5		Ingen	Ingen	
8	Hann	8 . 10	125					2	1,5		Ingen	Ingen	
9	Ho	24 . 10	145						3,5		Ingen	En del	

Jaktfeltnr: 3449J0036 Bukkeberget **Jaktleder:** Øyvind Jordet

Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Hann	5 . 10	100					2	1,5		Ingen	Ingen	
2	Hann	16 . 10	228					5	6,5		Ingen	Ingen	
3	Hann	23 . 10	146					2	1,5		Ingen	Ingen	
4	Hann	12 . 11	110					2	1,5		Ingen	Ingen	

Jaktfeltnr: 3449J0038 Garthus **Jaktleder:** Ole Bjørn Odden

Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Hann	26 . 9	156					2	2,5		Ingen	Ingen	
2	Hann	9 . 10	230					8	5,5		Ingen	Ingen	

Jaktfeltnr: 3449J0039 Åsen **Jaktleder:** Erik Hellum

Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Ho	27 . 9	150		1	1			6,5		Ingen	Ingen	
2	Hann	2 . 10	112					2	1,5		Ingen	Ingen	
3	Hann	2 . 10	130					2	1,5		Ingen	Ingen	
4	Hann	8 . 10	202					4	3,5		Ingen	Ingen	
5	Hann	20 . 11	72						0,5		Ingen	Ingen	

Jaktfeltnr: 3449J0040 Hølera Sør **Jaktleder:** Kay Arne Olsen

Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Hann	4 . 10	168					2	1,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
2	Hann	10 . 10	170					2	1,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
3	Ho	16 . 10	140			1			17,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
4	Ho	16 . 10	70						0,5		Ingen	Ingen	

Jaktfeltnr: 3449J0049 Rålia **Jaktleder:** Tor Kristian Stugård

Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Ho	25 . 9	160						4,5		Ingen	Ingen	
2	Hann	28 . 9	158					2	2,5		Ingen	Ingen	